

ПРОТОКОЛ № 5
засідання робочої групи з оновлення
освітньо-наукової програми «Теорія та методика навчання (фізика)»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальності «А4.08 Середня освіта (фізика та астрономія)»
Бердянського державного педагогічного університету
від 25 квітня 2025 року

Присутні:

Головуючий – Школа О.В., гарант освітньо-наукової програми «Теорія та методика навчання (фізика)», доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізики, математики та методики навчання БДПУ.

Секретар – Спартесна А.П., лаборант кафедри фізики, математики та методики навчання БДПУ.

Присутні:

члени робочої групи:

- Школа Олександр Васильович – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізики, математики та методики навчання Бердянського державного педагогічного університету, завідувач кафедри, *гарант програми*.
- Гуренко Ольга Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, перший проректор Бердянського державного педагогічного університету.
- Жигірь Вікторія Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти Бердянського державного педагогічного університету.
- Кузнєцова Олена Яківна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізики, математики та методики навчання Бердянського державного педагогічного університету.
- Барканов Артем Борисович – кандидат педагогічних наук, викладач фізики відокремленого структурного підрозділу «Бердянський фаховий коледж» Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного, випускник аспірантури БДПУ спеціальності «014.08 Середня освіта (фізика та астрономія)» 2020 р.
- Белоконь Олексій Олександрович – здобувач ОНП, аспірант другого року навчання зі спеціальності «014.08 Середня освіта (фізика та астрономія)» кафедри фізики, математики та методики навчання Бердянського державного педагогічного університету.

зовнішні стейкхолдери:

- Сільвейстр Анатолій Миколайович – доктор педагогічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри фізики і методики навчання фізики, астрономії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського;
- Ткаченко Ігор Анатолійович – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізики та інтегративних технологій навчання природничих наук Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Порядок денний:

1. Обговорення оновленого проекту освітньо-наукової програми «Теорія та методика навчання (фізика)» підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти 2025-2026 року набору спеціальності «А4.08 Середня освіта (фізика та астрономія)».

Доповідач: гарант освітньої програми О.В.Школа.

СЛУХАЛИ 1: гаранта освітньо-наукової програми «Теорія та методики навчання (фізика)» третього рівня вищої освіти О.В.Школу, який наголосив, що згідно Положення «Про освітні програми Бердянського державного педагогічного університету» (<https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/05/pro-osvitni-programy-bdpu.pdf>) щорічно кожна освітня програма усіх спеціальностей і рівнів вищої освіти має проходити процедуру оновлення з урахуванням нових державних нормативних освітніх документів, тенденцій розвитку освітньої галузі, ринку праці, галузевого та регіонального контекстів, досвіду реалізації аналогічних програм у ЗВО України, результатів моніторингу якості освіти у БДПУ, пропозицій стейкхолдерів у ході засідань робочих груп.

О.В.Школа повідомив, що проект освітньо-наукової програми з 03 березня 2025 року був розміщений на сторінці ОП сайту кафедри фізики, математики та методики навчання БДПУ з метою ознайомлення, аналізу та обговорення всіх зацікавлених сторін (здобувачів, викладачів, стейкхолдерів), після чого члени робочої групи отримали низку пропозицій стосовно вдосконалення програми. О.В.Школа висловив вдячність стейкхолдерам та всім зацікавленим особам за висловлені пропозиції і рекомендації щодо удосконалення проекту ОНП на 2025-2026 н.р.

Гарант звернув увагу присутніх на те, що робочою групою ОНП було проведено редакційно-уточнювальні правки її змістових компонентів, структурно-логічної схеми, матриць відповідностей програмних компетентностей і результатів здобувачів освітнім компонентам програми. О.Школа ознайомив присутніх з оновленими варіантами формулювання окремих пунктів першого розділу ОНП, зокрема:

Методи, методики та технології, необхідні для практичного використання:

студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання й самонавчання здобувачів з набуття загальних і спеціальних фахових компетентностей на засадах системного, діяльнісного і компетентнісного підходів, принципах академічної свободи й доброчесності; загальнонаукові та спеціальні методи наукового пізнання; методи організації, стимулювання, управління, контролю та корекції навчально-пізнавальної та науково-дослідницької діяльності здобувачів освіти; класичні та інноваційні освітні технології (активного/інтерактивного, проблемного, практико-орієнтованого, розвивального, контекстного навчання; сучасні цифрові технології).

Інструменти та обладнання, які випускник повинен вміти використовувати у своїй професійній діяльності:

сучасні інформаційно-комунікаційні технології, цифрові освітні ресурси, спеціалізоване навчальне обладнання та програмне забезпечення, необхідні для навчально-пізнавальної і науково-дослідницької діяльності за спеціальністю.

ВИСТУПИЛИ:

Жигір В.І., доктор пед. наук, професор, декан факультету фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти БДПУ звернула увагу присутніх на тому, що поточний проект освітньо-наукової програми враховує всі вимоги сучасної нормативно-правової бази освітньої галузі, зокрема Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (2024 р.), Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (2021 р.). Разом з цим запропонувала уточнити формулювання інтегральної компетентності освітньої програми у такому варіанті: *«здатність розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності в галузі*

освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики».

Кузнєцова О.Я., доктор пед. наук, професор кафедри фізики, математики та методики навчання БДПУ запропонувала змінити назву СП-01 на «Методологія науково-педагогічних досліджень» з урахуванням її представлення в освітніх програмах першого і другого рівнів вищої освіти відповідної предметної спеціальності, а також уточнити формулювання окремих програмних результатів навчання, зокрема:

ПРН-3. Пояснює методологічні принципи наукового пізнання, загальні вимоги до структури і змісту, порядку проведення, обробки та оформлення результатів наукового дослідження (дисертації).

ПРН-5. Демонструє навички планування, організації та проведення експериментальних та/або теоретичних наукових досліджень за спеціальністю, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язати значущі наукові проблеми освітньої галузі з дотриманням норм професійної етики та академічної доброчесності.

ПРН-6. Критично аналізує та *узагальнює* результати власних досліджень та інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми з урахуванням соціальної та етичної відповідальності за прийняті рішення, *визначає* перспективи і напрями подальших наукових розвідок.

ПРН-8. Демонструє здатність презентувати результати досліджень у наукових публікаціях, спілкуватися з експертами різних професійних груп освітньої та інших галузей державною та іноземними мовами, брати участь у наукових дискусіях, висловлювати й обґрунтовувати власну позицію, об'єктивно і критично оцінювати свій професійний рівень і ділову кваліфікацію.

Белоконь О.О., здобувач ОНП, аспірант другого року навчання разом з *Баркановим А.Б.* (канд. пед. наук, викладачем фізики відокремленого структурного підрозділу «Бердянський фаховий коледж» Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного) висловили повну підтримку щодо формулювання усіх змістових компонентів, фахових компетентностей і програмних результатів навчання здобувачів, передбачених новою редакцією ОНП «Теорія та методика навчання (фізика)» 2025-2026 н.р. і запропонували розширити можливість відвідування занять провідних викладачів кафедри під час асистентської практики.

Школа О.В., гарант освітньо-наукової програми «Теорія та методика навчання (фізика)», повідомив, що на доопрацьований варіант ОНП для здобувачів 2025-2026 року набору надійшли дві рецензії від зовнішніх стейхолдерів – досвідчених фахівців, які здійснюють освітню діяльність за спеціальністю: *Андрєєва Андрія Миколайовича*, доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри загальної та прикладної фізики Запорізького національного університету і *Сільвейстра Анатолія Миколайовича*, доктора педагогічних наук, професора, в.о. завідувача кафедри фізики і методики навчання фізики, астрономії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. У цілому рецензенти позитивно оцінюють кінцевий варіант ОНП підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності «А4.08 Середня освіта (фізика та астрономія)», наголошуючи, що вона

розроблена на високому науково-методичному рівні, відповідає вимогам нормативних освітніх документів подібного типу та може бути рекомендованою до впровадження.

УХВАЛИЛИ:

1). Внести запропоновані в ході обговорення зміни у відповідні змістові компоненти освітньо-наукової програми «Теорія та методика навчання (фізика)» 2025-2026 н.р.

Відповідальний: гарант освітньої програми О.В.Школа.

Термін виконання: до 10.05.2025 р.

2). Впровадити систему регулярного інформування стейкхолдерів про прийняті пропозиції до змін освітньої програми через електронну розсилку та зустрічі робочої групи не рідше ніж двічі на рік.

Відповідальний: гарант освітньої програми О.В.Школа.

3). Рекомендувати вченій раді Бердянського державного педагогічного університету затвердити освітньо-наукову програму «Теорія та методика навчання (фізика)» третього рівня вищої освіти для здобувачів 2025-2026 року набору та розмістити її згодом на сторінці ОП сайту кафедри фізики, математики та методики навчання та окремій вкладці «Освітні програми» офіційного сайту БДПУ

Відповідальний: гарант програми, секретар робочої групи А.П.Спартесна.

Термін виконання: до 15.05.2025 р.

4). Провести наступне засідання робочої групи ОНП «Теорія та методика навчання (фізика)» третього рівня вищої освіти в он-лайн форматі у лютому 2026 року для аналізу актуальних питань професійної підготовки майбутніх фахівців-педагогів, обговорення надісланих пропозицій-змін до проєкту ОП, та обговорення її остаточного варіанту для здобувачів вищої освіти 2025-2026 року набору.

Відповідальний: гарант освітньої програми О.В.Школа.

Прийнято одностайно.

Головуючий:

Олександр ШКОЛА

Секретар:

Альона СПАРТЕСНА